

وزارت آموزش و پرورش
مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان و دانش پژوهان جوان

آزمون ورودی پایه ی، منضم

دبیرستان های دوره ی اول استعداد های درخشان

سراسر کشور در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

نام و نام خانوادگی:

دفترچه ی شماره ی (۲): استعداد تحصیلی

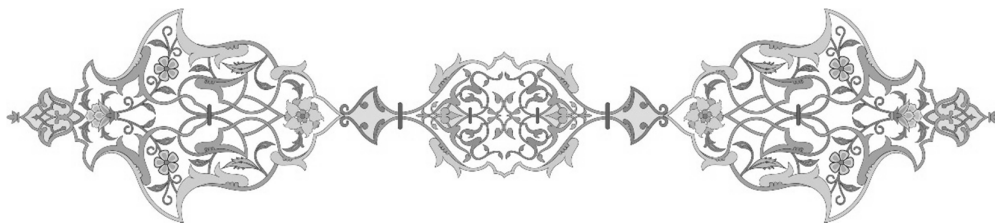
۸ سؤال	قرآن، تعلیمات دینی و اخلاق	تاریخ برگزاری آزمون: ۱۳۹۵ / ۲ / ۲۳
۱۰ سؤال	زبان و ادبیات فارسی	ساعت برگزاری آزمون: ۹:۰۰ صبح
۷ سؤال	مطالعات اجتماعی	تعداد صفحات دفترچه: ۱۶ صفحه
۵ سؤال	تفکر و پژوهش	تعداد سؤالات دفترچه: ۵۵ سؤال (ردیف ۱۶ تا ۷۰)
۱۰ سؤال	علوم تجربی	مدت پاسخ گویی به سؤالات: ۶۵ دقیقه
۱۵ سؤال	ریاضیات	

تذکر مهم: به ازای هر پاسخ صحیح، «۳» امتیاز مثبت و به ازای هر پاسخ غلط، «۱» امتیاز منفی برای داوطلب

در نظر گرفته می شود. برای سؤالات بدون پاسخ، امتیازی در نظر گرفته نمی شود.

چنانچه داوطلب در هر سؤال بیش از یک گزینه را علامت زده باشد، «۱» امتیاز منفی برای او در نظر گرفته می شود.

چاپ، تکثیر و هرگونه استفاده ی دیگر از محتوای این دفترچه، صرفاً در صورت اخذ موافقت مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان و دانش پژوهان جوان مجاز خواهد بود.

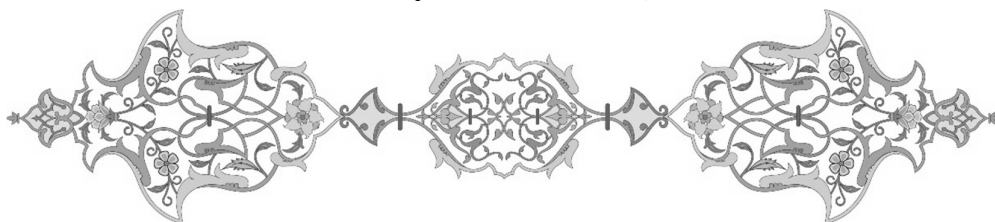

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

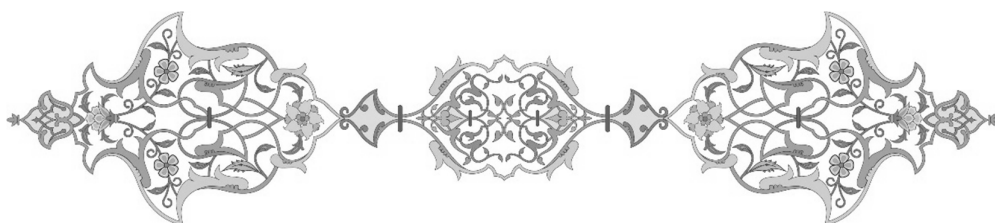
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ^{قُلْ}

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

(سوره‌ی مبارکه‌ی رعد / آیه‌ی شریفه‌ی ۲۸)

دل آرام گیرد به یاد خدا...

ب - سؤال‌های قرآن، تعلیمات دینی و اخلاق: پاسخ صحیح سؤال‌های زیر را از میان جواب‌های پیشنهاد شده انتخاب کنید و شماره‌ی آن را در پاسخ‌نامه، از ردیف ۱۶ تا ۲۳ علامت بزنید.

۱۶- عبارت «قَوِّ عَلَىٰ خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي» با کدام‌یک از بیت‌های زیر تناسب کمتری دارد؟

- ① ز نیرو بود مرد را راستی / ز سستی کژی زاید و کاستی
- ② مزن بر سر ناتوان دست زور / که روزی درافتی به پایش چو مور
- ③ دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان‌حالی و درماندگی
- ④ ای شکم خیره، به نانی بساز / تا نکنی پشت به خدمت دوتا

۱۷- مفهوم کدام گزینه‌ی زیر درباره‌ی «انتخاب دوست» با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ① تو اول بگو با کیان زیستی / من آن‌گه بگویم که تو کیستی
- ② هرکس زنده ماندن ستمگران را دوست بدارد، از آنان است (امام کاظم - علیه السلام)
- ③ همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید
- ④ با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی (امام علی - علیه السلام)

۱۸- در گزینه‌های زیر، کدام آیه یا حدیث با عبارت فارسی مقابل آن ارتباط کمتری دارد؟

- ① لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءِالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا - تفاوت رفتار پیامبران الهی با یکدیگر
- ② لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِي دِينٌ - عدم همراهی ابراهیم - علیه السلام - با عقیده‌ی بت پرستان
- ③ إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّبِيعَ فَاكْثِرُوا ذِكْرَ النَّشُورِ - زنده شدن استخوان‌های پوسیده
- ④ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ - قیام امام حسین - علیه السلام - در برابر یزید

۱۹- در کدام گزینه، به کتاب آسمانی «قرآن» اشاره نشده است؟

- ① وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ
- ② هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ
- ③ فَامِينُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ التَّوْرَ الَّذِي أَنْزَلْنَا
- ④ وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَ مَنَافِعٌ لِلنَّاسِ

۲۰- کدام‌یک از آیات و روایات زیر، با رفتار پیامبر اکرم - صلوات الله علیه و آله - در داستان زیر ارتباط معنایی کمتری دارد؟

 مردی یهودی پرسشی از رسول خدا - صلوات الله علیه و آله - کرد. آن حضرت لحظه‌ای چند خاموش ماند و سپس جواب او را فرمود. یهودی گفت: «چیزی را که می‌دانستی، چرا در آن مکت کردی؟» حضرت فرمود: «برای بزرگداشت مقام حکمت و دانش؛ درست گفتن هنر است، نه زودگفتن.»
(برگرفته از: فضه‌های خوب برای بچه‌های خوب، نوشته‌ی مرحوم مهدی آذر یزدی، جلد هشتم)

- ① لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
- ② قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
- ③ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا
- ④ أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ

۲۱- کدام‌یک از عبارت‌های قرآنی زیر، مفهوم «عدالت در قیامت» را کامل‌تر بیان می‌کند؟

- ① لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
- ② أَلْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
- ③ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ
- ④ وَ مَنْ يَكْسِبِ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ

۲۲- این جمله امام خمینی -رحمت الله علیه- که «خرمشهر را خدا آزاد کرد»، با کدامیک از عبارات‌های قرآنی زیر تناسب کمتری دارد؟

- ① اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا
② وَ اَيَّدْنَا بِمُؤَيَّدِينَ
③ وَ لِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ
④ تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَ اَنْفُسِكُمْ

۲۳- داستان زیر، با کدامیک از عبارات‌های قرآنی زیر ارتباط نزدیک‌تری دارد؟

 مرد مسیحی گفت: «تو پسر زنی هستی که آشپز بود.» پاسخ شنید: «شغلش این بود؛ ننگی محسوب نمی‌شود.» مسیحی گفت: «مادرت سیاه و بدزبان بود.» پاسخ شنید: «اگر این نسبت‌ها که به مادرم می‌دهی راست است، خداوند او را بیامرزد و از گناهش درگذرد؛ و اگر دروغ است، از گناه تو بگذرد که دروغ بستی.» مرد مسیحی، با مشاهده‌ی این همه صبر و بزرگواری از حضرت امام باقر -علیه السلام- بعدها مسلمان شد.

(برگرفته از: داستان راستان، نوشته‌ی شهید آیت‌الله مرتضی مطهری، جلد اول، با اندکی ویرایش)

- ① «اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰكُمْ» - «اِنَّمَّا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطٰنِ»
② «وَ لَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَتَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ» - «اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰكُمْ»
③ «يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ» - «وَ لَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَ لَا تَتَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ»
④ «يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ» - «اِنَّمَّا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطٰنِ»

ج - سؤال‌های زبان و ادبیات فارسی: پاسخ صحیح سؤال‌های زیر را از میان جواب‌های پیشنهاد شده انتخاب کنید و شماره‌ی آن را در پاسخ‌نامه، از ردیف ۲۴ تا ۳۳ علامت بزنید.

۲۴- مفهوم کدام بیت با ضرب‌المثل روبه‌روی آن مشابهت کمتری دارد؟

- ① یک دسته گل دماغ‌پرور / از خرمن صد گیاه، بهتر ⇐ یک ده آباد، به از صد شهر خراب
 ② مگو آنچه گر برملا اوفتد / وجودی از آن در بلا اوفتد ⇐ زبان سرخ، سر سبز می‌دهد بر باد
 ③ آب از پی مرگ تشنه جُستن / هم کار آید، ولی به شستن ⇐ نوش دارو بعد از مرگ سهراب
 ④ گر به هر مویی زبانی باشدت / شکر یک نعمت نگویی از هزار ⇐ شکر نعمت، نعمت افزون کند

۲۵- مفهوم کدام بیت به شعر زیر نزدیک‌تر است؟

مصطفی گفت: «شهید

مثل یک نمره‌ی بیست

داخل دفتر قلب من و تو می‌ماند.»

- ① دریاقلی! رکاب بزن، یا علی بگو / چشم انتظار همت تو دین و میهن است
 ② مه‌ت برون نمی‌رود از سینه‌ام که هست / این خانه خانه‌ی تو و این دل سرای تو
 ③ گر بود اختیار جهانی به دست من / می‌ریختم تمام جهان را به پای تو
 ④ فردا اگر درنگ کنی کوچه‌های شهر / میدان جنگ تن‌به‌تن و تانک با تن است

۲۶- در کدام بیت از شعر سعدی، «قافیه» ای دیده می‌شود که «مضاف‌الیه» نیست؟

- ① باد بهاری وزید از طرف مرغزار / باز به گردون رسید، ناله‌ی هر مرغ زار
 ② خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع / ناله‌ی موزون مرغ، بوی خوش لاله‌زار
 ③ هر گل و برگی که هست، یاد خدا می‌کند / بلبل و قمری چه خوانند؟ یاد خداوندگار
 ④ برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری‌ست، معرفت کردگار

۲۷- کدام آرایه در هیچ‌یک از بیت‌های زیر دیده نمی‌شود؟

- وطن ما به جای مادر ماست / مادر خویش را نگهبانیم
 - تنم را فرش کردم تا بتازد / دلم را نذر کردم تا بیاید
 - خداوند مایی و ما بنده‌ایم / به نیروی تو یک‌به‌یک زنده‌ایم
 - تا شام نیفتاد صدای تبر از گوش / شد توده در آن باغ، سحر، هیمه‌ی بسیار
 - گشاده است بر ما، در راستی / چه کوییم خیره، در کاستی

- ① تضاد ② تشبیه ③ کنایه ④ شخصیت‌بخشی

۲۸- در هر یک از گزینه‌های زیر، مصراع اول بیتی از شعرهای حفظی کتاب درسی آمده‌است. بیت کامل را به خاطر آورید و مشخص کنید مصراع دوم بیت، در کدام گزینه «مفعول» ندارد؟

- ① هر آن کو که گردد به گرد دروغ ② شکر داریم کز طفولیت
 ③ آب ار چه همه زلال خیزد ④ در خاک طلب بذر دعا کاشته‌ایم

۲۹- نسبت معنایی جفت‌واژه‌ی «پیشه» و «بُزازی» در واژه‌های کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

- ۱ «چراخور» و «نخجیر»
۲ «طالع» و «ادبار»
۳ «واژه» و «فعل»
۴ «عمارت» و «کاروان‌سرا»

۳۰- بر پایه‌ی واژه‌نامه‌ی کتاب درسی «پابرجا، رویداد و پاداش» به ترتیب با «ثابت، حادثه و ثواب» مترادف‌اند. این سه واژه‌ی مترادف، دارای حرف مشترک «ث» هستند. بر پایه‌ی واژه‌نامه‌ی کتاب درسی، در همه‌ی گزینه‌ها، مترادف سه واژه‌ی ذکر شده «حرف مشترک مشخص شده» را دارند، به جز گزینه‌ی...

- ۱ بیکار، پیروزی، بیهوشی ← «غ»
۲ درستی، بینایی، پافشاری ← «ص»
۳ برتری دادن، ابر، رشک‌برنده ← «ح»
۴ بهانه، مواظب، نیکو ← «ذ»

بیت‌های زیر را که از قصیده‌ای از سعدی برگزیده شده‌است، به دقت بخوانید.

۱. ای پادشاه وقت! چو وقتت فرا رسد / نوبت به دیگری بگذاری و بُگذری
۲. مردان به سعی و رنج به جایی رسیده‌اند / تو بی‌هنر کجا رسی از نفس‌پروری
۳. هر علم را که کار نبندی چه فایده / چشم از برای آن بُود آخر که بنگری
۴. آن راه دوزخ است که ابلیس می‌رود / بیدار باش تا پی او راه نسپری

با توجه به متن بالا، به سؤال‌های «۳۱» تا «۳۳» پاسخ دهید.

۳۱- در این چهار بیت، کدام یک از موارد زیر دیده نمی‌شود؟

- ۱ شبه‌جمله
۲ مبالغه
۳ هم‌خانواده‌ی «مفید»
۴ جمله‌ی امری

۳۲- بیت «به سختی دهد مرد آزاده، تن / که پایان تن‌پروری، بندگی است» از نظر مفهومی به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

- ۱ بیت ۱
۲ بیت ۲
۳ بیت ۳
۴ بیت ۴

۳۳- مفهوم بیت «علم، چندان که بیشتر خوانی / چون عمل در تو نیست، نادانی» در کدام بیت تکرار شده است؟

- ۱ بیت ۱
۲ بیت ۲
۳ بیت ۳
۴ بیت ۴

د - سؤال‌های مطالعات اجتماعی: پاسخ صحیح سؤال‌های زیر را از میان جواب‌های پیشنهاد شده انتخاب کنید و شماره‌ی آن را در پاسخ‌نامه، از ردیف ۳۴ تا ۴۰ علامت بزنید.

۳۴- «برق» را می‌توان به عنوان یک «کالا» در نظر گرفت که تولید و مصرف می‌شود. در مراحل تولید این کالا، کدام مفهوم اقتصادی زیر کاربرد ندارد؟

- ① تولید انبوه برق ② خط تولید برق ③ بودجه‌ی تولید برق ④ عمده‌فروشی برق تولیدشده

۳۵- کدام رویداد تاریخی زیر، از رویدادهای مشترک «جهان اسلام در قرن‌های اولیهی اسلامی» و «اروپا در دوره‌ی پس از عصر تاریکی» نیست؟

- ① پیشرفت فن چاپ ② گسترش کاربرد ستاره‌شناسی
③ رواج جریان ترجمه ④ رونق تجارت و بازرگانی

۳۶- تصور کنید به جای خلیج فارس و دریای عمان، دشت‌های وسیعی در محل فعلی آنها وجود داشت. در این صورت، موضوعات موجود در کدام گزینه شباهت بیشتری با شرایط کنونی در جنوب ایران داشت؟

- ① پوشاک محلی مردم - وضعیت گردشگری ② شغل‌های رایج در میان مردم - محصولات کشاورزی قابل کشت
③ شغل‌های رایج در میان مردم - وضعیت گردشگری ④ پوشاک محلی مردم - محصولات کشاورزی قابل کشت

۳۷- نوع رابطه‌ی موجود میان «امنیت راه‌ها در دوره‌ی صفویه» با «گسترش تجارت در دوره‌ی صفویه» شبیه رابطه‌ی موجود در کدام گزینه است؟

- ① استفاده از روش کشت گلخانه‌ای - شرایط آب و هوایی مناطق کم‌آب
② انباشته شدن بقایایی گیاهان و جانوران در کف دریا - به وجود آمدن نفت در زیر دریاها
③ جایگزین کردن انرژی‌های نو و تجدیدپذیر - محدود بودن منابع سوخت‌های فسیلی
④ آزادسازی خرّمشهر از دست اشغالگران - پشتیبانی نیروهای مردمی از ارتش و سپاه

❁ با توجه با آنچه در باره‌ی شهر اصفهان در دوره‌ی صفویه آموخته‌اید، به سؤال‌های «۳۸» تا «۴۰» پاسخ دهید.

۳۸- کدام گزینه، از دلایل انتخاب اصفهان به عنوان پایتخت در دوره‌ی صفویه است؟

- ① رفت و آمد جهانگردان و گردشگران به اصفهان ② حضور دانشمندان و هنرمندان مشهور در اصفهان
③ دوری مرزهای شرقی و غربی ایران از اصفهان ④ رونق تجارت و بازرگانی در اصفهان

۳۹- در اصفهان دوره‌ی صفویه، آثار معماری با کاربردهای گوناگون وجود داشته است. آثار معماری دارای کدام کاربرد، در محلی غیر از «میدان نقش جهان» قرار داشته است؟

- ① دفاعی ② آموزشی ③ اقتصادی ④ سیاسی

۴۰- در طول پنج سال پس از وقوع کدامیک از رویدادهای تاریخی زیر، آثار هنری بیشتری توسط هنرمندان در شهر اصفهان به وجود آمده است؟

- ① تأسیس سلسله‌ی صفویه ② آغاز پادشاهی شاه‌عبّاس اول
③ انتقال پایتخت توسط شاه‌عبّاس اول ④ سقوط سلسله‌ی صفویه

هـ- سؤال‌های تفکر و پژوهش: پاسخ صحیح سؤال‌های زیر را از میان جواب‌های پیشنهاد شده انتخاب کنید و شماره‌ی آن را در پاسخ‌نامه، از ردیف ۴۱ تا ۴۵ علامت بزنید.

۴۱- نقش هر «فرد» و چگونگی حضور او در «جمع» در کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ① میهمانان حاضر در جشن ازدواج
② نمازگزاران حاضر در نماز عید فطر
③ ورزشکاران حاضر در مسابقات المپیک
④ راهپیمایان حاضر در مراسم ۲۲ بهمن

۴۲- مفهوم «فکر» در جمله‌ی «مجید درباره‌ی انتخاب روش بازی فکر کرد» به مفهوم «فکر» در کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- ① ارزش کار و تلاش معلم‌ان در فکر ما نمی‌گنجد.
② دنیای دلفین‌ها عجیب‌تر از آن است که فکر می‌کنید.
③ اسماعیل نمی‌توانست فکرش را روی کار متمرکز کند.
④ منصوره فکر کرد که آیا باید به دیدن طاهره برود یا نه؟

۴۳- کدامیک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات با دیگر روش‌ها در یک دسته قرار نمی‌گیرد؟

- ① مشاهده
② مصاحبه
③ نظرسنجی
④ پرسش‌نامه

۴۴- «گریه‌ی اسماعیل هنگام دیدن پدرش در بستر بیماری» به کدام گزینه شبیه‌تر است؟

- ① گریه‌ی همکلاسی سارا هنگام بازی در نقش دخترک کبریت‌فروش
② گریه‌ی مادر سعید هنگام تماشای یک فیلم سینمایی غمناک
③ گریه‌ی دوست علی هنگام پیروزی تیم مورد علاقه‌اش
④ گریه‌ی نوزاد مریم هنگام احساس گرسنگی

۴۵- منابع تأمین انرژی، در حال تغییر از «نفت» به «خورشید» و «باد» هستند و پیش‌بینی می‌شود در آینده منابع دیگری جایگزین نفت شود؛ اما هنوز گفته می‌شود که نفت را، به عنوان یک ماده‌ی طبیعی مورد نیاز در تولید بسیاری از مواد مصنوعی، باید برای آیندگان باقی گذاشت و از مصرف بی‌رویه‌ی آن جلوگیری کرد. دلیل علمی و ضرورت این توصیه، به دلایل و ضرورت کدام رفتار محیط زیستی زیر شبیه‌تر است؟

- ① کاهش میزان استخراج مس از معادن مس
② قطع نکردن درختان جنگل‌های طبیعی برای تولید کاغذ
③ جلوگیری از صید بی‌رویه‌ی ماهی از دریا
④ عدم استفاده از ظروف یک‌بار مصرف پلاستیکی

